

Asia: VM/1076/03.01.01/2019 VM056:00/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiokonttorin lausunto asiakirjojen turvaluokituksesta

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asiakirjojen turvallisuusluokittelusta valtionhallinnossa. Valtiokonttori lausuu lausuntonaan seuraavaa:

Yleisesti ottaen Valtiokonttori arvioi asetustekstin olevan kokonaisuutena kattava ja asiakirjojen turvallista luokittelua sekä käsittelyä edistävä. Asetetut vaatimukset ovat myös pääosin perusteltuja ja asetusluonnos vaikuttaa muodostavan tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden yhdessä tiedonhallintalain vaatimusten kanssa. Asetusluonnokseen kirjattu riittävä siirtymäsäännös mahdollistaa toimenpiteiden toteuttamisen virastotasolla. Eräiltä tietoaaineistojen käsittelyä koskevilta osin (kuten 14 § 1mom kohdat 1-2) olisi toivottavaa, että asetuksen vaatimuksia tarkasteltaisiin vielä toiminnallisesta näkökulmasta arvioiden.

Asetusluonnos selkeyttää ja yksinkertaistaa osaltaan nykyistä asiakirjojen luokittelua, kun suojaustasoluokituksesta (ST-luokitus) asetuksen myötä luovutaan. Asetusluonnoksessa korostetaan riskiperusteisuutta julkisuuslain 25 § mukaan salassa pidettäväksi määritellyn sekä turvallisuusluokitellun tietoaaineiston käsittelyssä. Riskiperusteinen lähestymistapa on perusteltu, mutta sen toteuttaminen edellyttää Valtiokonttorin näkemyksen mukaan ohjausta ja ohjeistamista. Organisaatiokohtaiset riskienarviointit ja niihin perustuvat suojaustoimenpiteet eivät muodosta valtionhallinnossa yhtenäistä kokonaisuutta.

Yhtenäisten toimintatapojen vuoksi olisikin toivottavaa, että asetusta ja sen oheen laadittua muistiota täydennetään myöhemmässä vaiheessa muun muassa ohjeistuksella tietoaaineistoon

kohdistuvien riskien arvioinnista sekä julkisuuslain mukaan salassa pidettäväksi määriteltyjen aineistojen käsittelystä. Muutoin on riskinä, että virastojen ja laitoksien tietoaaineistojen käsittelyn turvallisuuskäytännöissä tulee olemaan tarpeetonta vaihtelua. Tämä voi muodostaa uhkan tietoaaineistojen luottamuksellisuudelle, erityisesti jaettaessa tietoaaineistoja eri toimijoiden välillä sekä luo haasteen asetuksen 6 § mukaiselle arviolle tietoaaineistojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Valtiokonttori katsoo, että useiden asetusluonnoksessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisessa olisi perusteltua tehdä yhteistyötä valtionhallinnon sisällä. Esimerkiksi monet asetuksen 11 §:ssä esitetyistä teknisistä tietoturvallisuustoimenpiteistä ovat käytännössä Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskuksen (Valtori) vastuulla. Tällöin valtion virastojen ja laitoksien näkökulmasta katsottuna olennaisinta on se, pystyykö Valtori tarjoamaan sellaiset tietotekniset palvelut, joilla virastot pystyvät täyttämään asetuksen edellyttämät vaatimukset. Erityisesti tämä koskee niitä virastoja, jotka eivät ole turvallisuusverkon (TUVE) käyttäjiä vaikka tuottavat yhteiskunnan kriittisiä toimintoja ja palveluja. Tilanne on vastaava toimitiloihin kohdistuvien turvallisuusvaatimusten suhteen, joissa palveluntuottajana toimii Senaatti-Kiinteistöt.

Pääjohtaja Timo Laitinen

Toimialajohtaja Mikko Kangaspunta

Laine-Salminen Anne
Valtiokonttori